

SAMTÖK SVEITARFÉLAGA Á VESTURLANDI

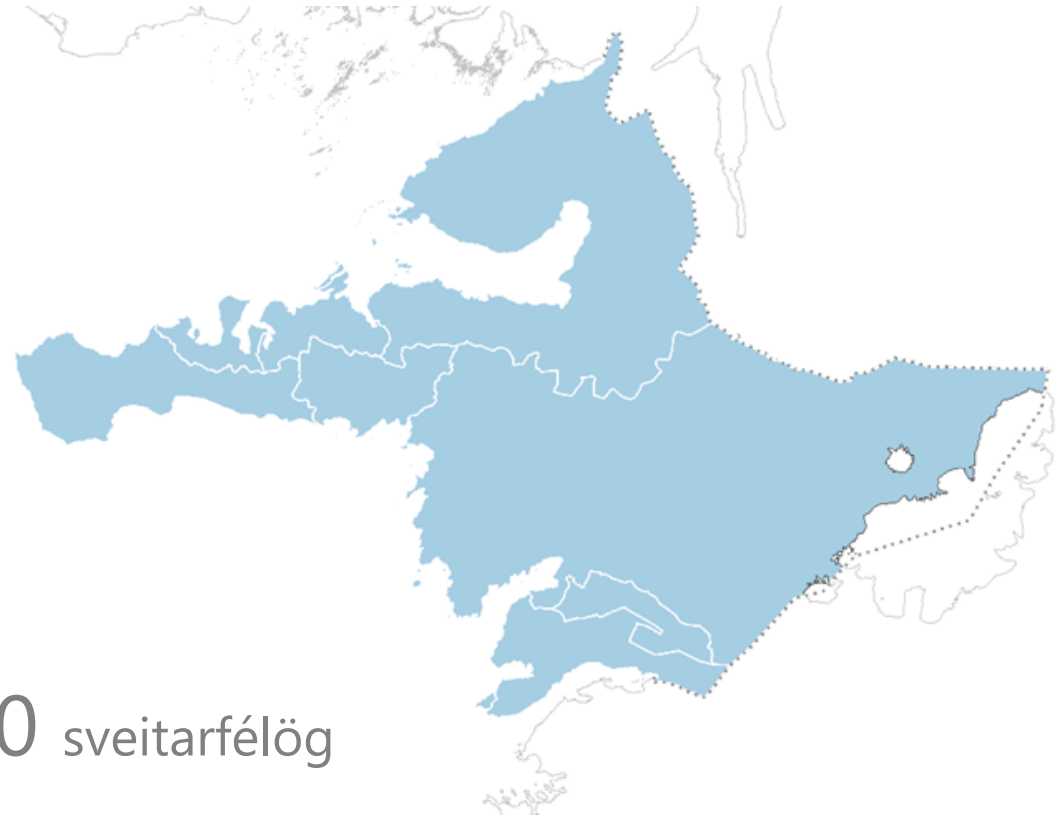
Ársskýrsla

2020

VESTURLAND

Vesturland nær yfir svæðið frá botni Gilsfjarðar í norðri og að botni Hvalfjarðar í suðri. Frá Snæfellsnesi í vestri og upp á Langjökul í austri. Á svæðinu búa 16.720 (2020Á4) íbúar sem skiptast niður á 10 sveitarfélög. Fjölmennastur er Akraneskaupstaður með ríflega 7.600 íbúa. Undanfarin ár hefur íbúum fjölgað töluvert í sunnanverðum landshlutanum. Á sama tíma hefur íbúafjöldi á Snæfellsnesi staðið í stað og í Dölum hefur íbúum fækkað.

16.720 íbúar

10 sveitarfélög

Lög og markmið SSV

- Í sveitarstjórnarlögum er fjallað um landshlutasamtök sveitarfélaga. Í 97 gr. segir að sveitarfélögunum sé heimilt að hafa með sér landshlutasamtök sem vinni að sameiginlegum hagsmunamálum fyrir sveitarfélögin. Jafnframt er kveðið á um í lagagreininni að ráðuneyti og aðrar opinberar stofnanir skulu leita umsagnar hjá landshlutasamtökunum við ákvarðanir eða stefnumótun sem varði landshlutann sérstaklega. Loks er kveðið á um að landshlutasamtök geti með samningum eða samkvæmt ákvæðum í sérlögum tekið að sér verkefni eða aðra starfsemi sem tengist hlutverki þeirra.
- Þá er landshlutasamtaka sveitarfélaga getið í lögum um byggðaáætlun nr.69/2015, en í 4.gr. kveðið á um hlutverk landshlutasamtaka varðandi vinnu og framkvæmd sóknaráætlunar.
- Samtök sveitarfélaga á Vesturlandi (SSV) starfa því annars vegar með hliðsjón af áður nefndum lagaákvæðum og hins vegar í samræmi við sérlög samtakanna eins og þau voru samþykkt á aðalfundi 2014 og með breytingum á Haustþingi 2017 og aðalfundi 2020.
- Í lögum SSV kemur fram að markmið samtakanna eru:
- Að vinna að hagsmunum sveitarfélaganna á Vesturlandi.
- Að efla samstarf sveitarfélaganna og stuðla að víðtækri þekkingu sveitarstjórnarmanna á verkefnum sveitarstjórna og vinna að því að gera verkefni sveitarstjórna eftirsóknar- og áhugaverð.
- Kynna kosti Vesturlands, efla samkennd íbúa og styrkja þjóðfélagslega aðstöðu landshlutans

Skýrsla um stöðu og hlutverk landshluta- samtaka

Árið 2018 skipaði ráðherra samgöngu- og sveitarstjórnarmála starfshóp til þess að gera úttekt á stöðu og hlutverki landshlutasamtaka. Hópurinn skilaði skýrslu um málið síðla árs 2020. Í henni er unnið út frá tveimur sviðsmyndum um sveitarstjórnarstigið, annars vegar að það verði óbreytt og hins vegar að það innan nokkurra ára verði lágmarksfjöldi íbúa orðinn 1000. Starfshópurinn skilaði í skýrslu sinni tillögu í fimm liðum að úrbótum

- Um lögformlegt hlutverk landshlutasamtaka, 97 gr. sv.laga
- Um aðild sveitarfélaga að landshlutasamtökum
- Um samskipti ríkisvaldsins og undirstofnana við landshlutasamtökin
- Um stjórnunarhætti og verkferla
- Um samstarf sveitarfélaga og stöðu landshlutasamtaka í starfrækslu verkefna

Aðalfundur SSV 2020

- Aðalfundur SSV var haldinn á Hótel Hamri í Borgarnesi 15. júní 2020. Verkefni aðalfundar er fyrst og fremst að gera upp undangengið ár. Á sama degi og aðalfundur SSV fór fram héldu aðrir samstarfsaðilar sem að öllu leyti eða hluta til eru í eigu sveitarfélaga sína aðalfundi. Reynsla síðustu ára sýnir að markmiðið með þessum breytingum um að tryggja betra upplýsingaflæði og betri mætingu á aðalfundi tengdra aðila er að ganga eftir.
- Á aðalfund SSV mættu 45 fulltrúar og gestir. Formaður SSV Eggert Kjartansson flutti skýrslu stjórnar og Páll S. Brynjarsson framkvæmdastjóri kynnti ársreikning samtakanna. Eftir fyrirspurnir og umræðu samþykkti fundurinn ársskýrslu og ársreikning.

Haustþing 2020 í fjarfundi

- Haustþing SSV fór fram í fjarfundabúnaði 16. október 2020. Alls sátu þingið 45 fulltrúar og gestir.
- Á fundinum voru lagðar fram tillögur að fjárhags- og starfsáætlunum fyrir árið 2021 og voru báðar tillögurnar samþykktar samhljóða. Fundarmenn störfuðu í fjórum nefndum á Teams í aðdraganda þingsins: fjárhagsnefnd, samgöngunefnd, atvinnumála- og umhverfisnefnd og nefnd um opinbera þjónustu. Í lok fundar lögðu þessar nefndir fram sínar ályktanir sem hlutu samþykki fundarins. Ávörp gesta fluttu Sigurður Ingi Jóhannsson samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra, Haraldur Benediktsson fyrir hönd þingmanna kjördæmisins og Aldís Hafsteinsdóttir formaður Sambands íslenskra sveitarfélaga.
- Sérstakt þema fundarins var staðsetning ríkisstarfa. Um þemað voru pallborðsumræður sem Hlédís Sveinsdóttir stýrði. Í pallborði sátu: Ásmundur Einar Daðason félagsmálaráðherra, Hólmfríður Sveinsdóttir starfsmaður samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytisins, Magnús Guðmundsson framkvæmdastjóri Vatnajökulsþjóðgarðs og Vífill Karlsson hagfræðingur hjá SSV.

Stjórn SSV

Stjórn SSV var kosin til tveggja ára á aðalfundi 2020. Í stjórn eru:

- Lilja B. Ágústsdóttir formaður, Borgarbyggð
- Eyjólfur I. Bjarnason varaformaður, Dalabyggð
- Bára Daðadóttir, Akranesi
- Einar Brandsson, Akranesi
- Brynja Þorbjörnsdóttir, Hvalfjarðarsveit
- Ástríður Guðmundsdóttir, Skorradalshreppi
- Davíð Sigurðsson, Borgarbyggð
- Atli Svansson, Eyja- og Miklaholtshreppi
- Sif Matthíasdóttir, Helgafellssveit
- Jakob B. Jakobsson, Stykkishólmi
- Jósef Kjartansson, Grundarfirði
- Björn Hilmarsson, Snæfellsbæ

Stjórn SSV hélt alls 8 fundi á árinu og fóru fundirnir flestir fram á Teams. Auk hefðbundinna stjórnarfunda fundaði stjórn í tvígang með samráðsvettvangi Sóknaráætlunar Vesturlands, með Ungmennaráði og með þingmönnum Norðvesturkjördæmis.

Skrifstofa og starfsfólk SSV 2020

- Hlutverk skrifstofu SSV er að halda utan um þau verkefni sem SSV eru falin með lögum, samningum sem SSV hefur við Byggðastofnun um atvinnuráðgjöf, við atvinnu- og nýsköpunarráðuneytið og mennta- menningarmálaráðuneytið um Sóknaráætlun Vesturlands. Skrifstofa SSV hefur allt frá stofnun Sorpurðunnar Vesturlands árið 1999 haldið utan um rekstur félagsins. Í gildi er samningur um að SSV sinni þessu verkefni, auk þess hefur SSV samninga við Símenntunarmiðstöð Vesturlands og Starfsendurhæfingu Vesturlands um launaumsýslu.
- Litlar breytingar urðu á starfsmannahaldi hjá SSV árið 2020. Stöðugildi tveggja starfsmanna voru hækkuð um 0,2 og Sonja Lind Eyglóardóttir var ráðin í sérverkefni yfir sumarmánuðina. Í árslok 2020 voru 9 starfsmenn hjá SSV í samtals 6,8 stöðugildum. Starfsmenn Markaðsstofu Vesturlands urðu formlega starfsmenn SSV 1. janúar 2021.
- Páll S. Brynjarsson framkvæmdastjóri
- Hrefna B. Jónsdóttir framkvæmdastjóri Sorpurðunnar Vesturlands
- Svala Svavarsdóttir verkefnastjóri
- Sigursteinn Sigurðsson verkefnastjóri
- Ólafur Sveinsson forstöðumaður atvinnuráðgjafar
- Vífill Karlsson atvinnuráðgjafi
- Helga Guðjónsdóttir atvinnuráðgjafi
- Ólöf Guðmundsdóttir atvinnuráðgjafi
- Sædís Þórðardóttir skrifstofumaður

Samstarf og hagsmunagæsla

- Í lögum SSV kemur fram að eitt af markmiðum samtakanna er að gæta hagsmuna sveitarfélaga á Vesturlandi. Þetta er gert með ýmsum hætti, en flestir fundir voru færðir á Teams á árinu 2020. Helstu fundir voru:
- Formaður og framkvæmdastjóri SSV áttu fundi með fulltrúum annarra landshlutasamtaka, sátu fund landshlutsamtaka með stjórn Sambands íslenskra sveitarfélaga og tóku þátt í landsþingi sveitarfélaga sem og fjármálaráðsstefnu sveitarfélaga. Þarna voru ýmis málefni til umræðu.
- Stjórn SSV fær til umsagnar ýmis lagafrumvörp og sendi frá sér umsagnir um nokkur mál. Formaður og framkvæmdastjóri sóttu fund fjárlaganefndar um fjárlög fyrir árið 2021. Auk þess sem þeir áttu fundi með umhverfis- og samgöngunefnd og atvinnuveganefnd. Auk þess áttu starfsmenn SSV fundi með ráðuneytum og ríkisstofnunum vegna ýmissa mála. Fundir stjórnar SSV og sveitarstjórnarmanna af Vesturlandi með þingmönnum kjördæmisins fór fram í október 2020. Þá skipulagði SSV fundi fyrir sveitarstjórnarfólk á Vesturlandi með ráðherrum og þingmönnum.

Fræðsla- og kynning

- Annað af markmiðum SSV er að stuðla að víðtækri þekkingu sveitarstjórnarmanna á Vesturlandi á málefnum sveitarfélaga. Áhersla hefur verið lögð á að efla heimasíðu SSV og metnaður hefur verið lagður í að vera með ýmiskonar tölfræði um Vesturland á síðunni, auk þessa að hafa aðgengilegar skýrslur og annað útgefið efni um landshlutann. Vífill Karlsson hagfræðingur á veg og vanda að þessum upplýsingum. Þá heldur SSV úti facebooksíðu og vefsíðu um Vesturland. Á árinu var farið í ítarlega greiningu á heimasíðunni sem fyrirtækið Grýluþúfa vann fyrir okkur og er fyrirhugað að vinna ákveðnar úrbætur á síðunni á árinu 2021.
- SSV átti aðila í vinnuhópi sem hefur verið að vinna að uppsetningu og velja efni inn á nýtt gagnatorg hjá Byggðastofnun. Þá gerði SSV samning við sjónvarpsstöðina N4 um birtingu efnis í þáttunum “Að vestan”.
- Á árinu 2020 verkstýrði Vífill Karlsson stórrí íbúakönnun fyrir alla landshluta og birtust niðurstöður hennar snemma árs 2021 og hafa vakið mikla athygli.

Sóknaráætlun Vesturlands

- Nýr samningur um Sóknaráætlun Vesturlands var gerður á árinu 2019 sem gildir fyrir árin 2020 til 2024. Samningurinn felur fyrst og fremst þrennt í sér: mörkun stefnu og framtíðarsýnar fyrir Vesturland, útfærslu og vinnu að sérstökum áhersluverkefnum fyrir landshlutann og rekstur á Uppbyggingarsjóði Vesturlands.
- Stjórn SSV (12 fulltrúar) skipaði samráðsvettvang Vesturlands ásamt 18 einstaklingum sem komu frá atvinnulífi, fræðasamfélagi, menningarlífi og öðrum haghöfum. Samráðsvettvangurinn fundaði í tvígang á árinu þar sem rætt var um áhersluverkefni sóknaráætlunar og farið yfir framgang hennar.
- Fjárveitingar til Sóknaráætlunar Vesturlands komu frá stjórnvöldum og sveitarfélögum á Vesturlandi. Ráðuneyti lögðu kr. 89.801.849 til Sóknaráætlunar Vesturlands, auk þess sem sérstakt Covid-framlag að upphæð kr. 28.400.000 kom til áætlunarinnar. Sveitarfélög á Vesturlandi lögðu fram kr. 12.496.500. Alls hafði því sóknaráætlun til umráða kr. 130.720.435 á árinu 2020.

Auka **umferðaröryggi** með auknu hlutfalli vega með **bundnu slitlagi**, fjölga **hleðslustöðvum** og auka hlutdeild almenningsgangna.

Auka **umhverfisvitund** íbúa, stuðla að **kolefnisspor** dragist saman og neikvæð áhrif íbúanna á umhverfið verði sem minnst.

UMHVERFI

SAMGÖNGUR

ATVINNA OG
NÝSKÖPUN

Stuðla að vexti atvinnulífs, auka **nýsköpun**, hækka **menntunarstig** og fjölga störfum án staðsetningar.

SÓKNARÁÆTLUN
VESTURLANDS
2020-2024

VELFERÐ

Auka **hamingju**, félagslega virkni og **velliðan íbúa** með fjölbreyttu framboði heilsueflandi afþreyingar.

MENNING

Auka hlutdeild **skapandi** greina í atvinnulífinu, efla menningarstarfsemi og gera áþreifanlega í **verðmætasköpun** landshlutans.

MEGINMARKMIÐ

Áhersluverkefni 2020

- Nýsköpun og frumkvöðlar
  - Stuðningur við Fab-Lab smiðju og nýsköpunarsetur
  - Verkefni með Áttum ehf. um gerð viðskiptaáætlana um nýsköpun í fyrirtækjum
- Efling ferðapjónustu
  - Samningur við Tjarnargötuna um myndabanka og „Gagnvirkt Ísland“
  - Ferðaleiðir á Vesturlandi
- Matarauður Vesturlands
  - Stuðningur við matarsmiðju Vesturlands
  - Námskeið um mat beint frá bát og býli
- Blómstrandi menning
  - Ráðstefna um nýtingu félagsheimila

Áhersluverkefni 2020

- **Betri samgöngur**
  - Vinna við endurskoðun á samgönguáætlun Vesturlands
  - Framlag til verkefnis um almenningssamgöngur
- **Kolefnisspor Vesturlands**
  - Skýrsla um kolefnisspor Vesturlands og leiðir til úrbóta, tilbúin í mars 2021
- **Fjórða iðnbyltingin**
  - Ráðstefna „Menntun fyrir störf framtíðarinnar“
  - Stuðningur við framhaldsskólana og nýjungar í þeirra starfi
- **Viðburðir á Vesturlandi**
  - Styrkur til ferðaþjónustu og listamanna vegna viðburða sumarið 2020

Uppbyggingarsjóður

- Úthlutunarnefnd tekur ákvörðun um úthlutanir sjóðsins.
  - Í nefndin sitja fimm fulltrúar
Formaður er Helena Guttormsdóttir
- Fagráð veitir úthlutunarnefnd umsagnir um styrkumsóknir.
  - Í fagráði eru sex fulltrúar
Formaður er Ragnheiður Valdimarsdóttir
- Styrkveitingar alls kr. 59.910.000
  - Menningarstyrkir kr. 24.900.000
  - Stofn- og rekstrarstyrkir kr. 6.450.000
  - Atvinna og nýsköpun kr. 28.560.000
  - Öndvegisstyrkir kr. 20.000.000, verið að nýta fjármagn sem hefur komið til baka vegna þess að eldri styrkir hafa ekki verið nýttir.

Atvinnuráðgjöf

- Atvinnuráðgjöfin starfar í samræmi við samning Byggðastofnunar við landshlutasamtök um atvinnuráðgjöf í landshlutunum. Í gegnum samninginn kom rúmlega 24 m.kr. fjárstuðningur til reksturs atvinnuráðgjafar, en í samningnum eru ákveðin verkefni skilgreind. Þau eru eftirtalin:
- **Atvinnu- og byggðapróun:** Í samræmi við stefnu ríkisins í byggðamálum og áherslur Sóknaráætlunar Vesturlands.
- **Atvinnuráðgjöf:** veitir aðstoð við stofnun og rekstur fyrirtækja á starfssvæðinu, svo sem markaðssókn, vörubrúun, fjármögnun, kynningu, endurskipulagningu, erlend samskipti o.fl. Veitir upplýsingar um mögulega fyrirgreiðslu og aðstoð annarra aðila.
- **Nýsköpun:** vinnur verkefni á sviði nýsköpunar með einstaklingum og fyrirtækjum.
- **Búsetuþættir:** vinnur í samstarfi við sveitarfélög, aðra opinbera aðila og félagasamtök að greiningu og eflingu búsetuþátta.
- **Upplýsingaöflun:** hafa góða heildarsýn yfir starfssvæði sitt og veita Byggðastofnun eins og kostur er upplýsingar um ástand atvinnulífs og búsetuþátta.

Verkefni atvinnuráðgjafar eru fjölbreytt

- Föst viðvera á flestum þéttbýlisstöðum á Vesturlandi
  - Einu sinni í viku á Akranesi
  - Einu sinni í mánuði á öðrum stöðum, oftár á Snæfellsnesi í kjölfar Covid
- Þátttaka og verkstjórn á sameiginlegum verkefnum landshlutasamtaka sveitarfélaga
  - Fyrirtækjakönnun
  - Íbúakönnun landshluta
- Þátttaka í vinnuhópum og verkefnum, innlendum sem erlendum.
  - Rannsókn Byggðastofnunar á búferlaflutningum
  - Vinnuhópar um byggðapróun á vegum Nora og Nordregio
- Nýsköpunarverðlaun SSV árið 2020 voru veitt Skaganum 3X

Menningar- og velferðarmál

- Vinnuhópur um öldrunarþjónustu hóf störf haustið 2020
- Ungmennaráðs Vesturlands fundaði fyrsta skipti í janúar 2020
- Ýmis menningarverkefni í gangi
  - Ráðstefna um nýtingu félagsheimila og menningarhús
  - Verkefni um samstarf safna í gangi, stuðningur úr byggðaáætlun
- Uppbyggingarsjóður
  - Ráðgjöf við umsækjendur í uppbyggingarsjóð
  - Eftirfylgni með styrkveitingum og mat á framgangi verkefna

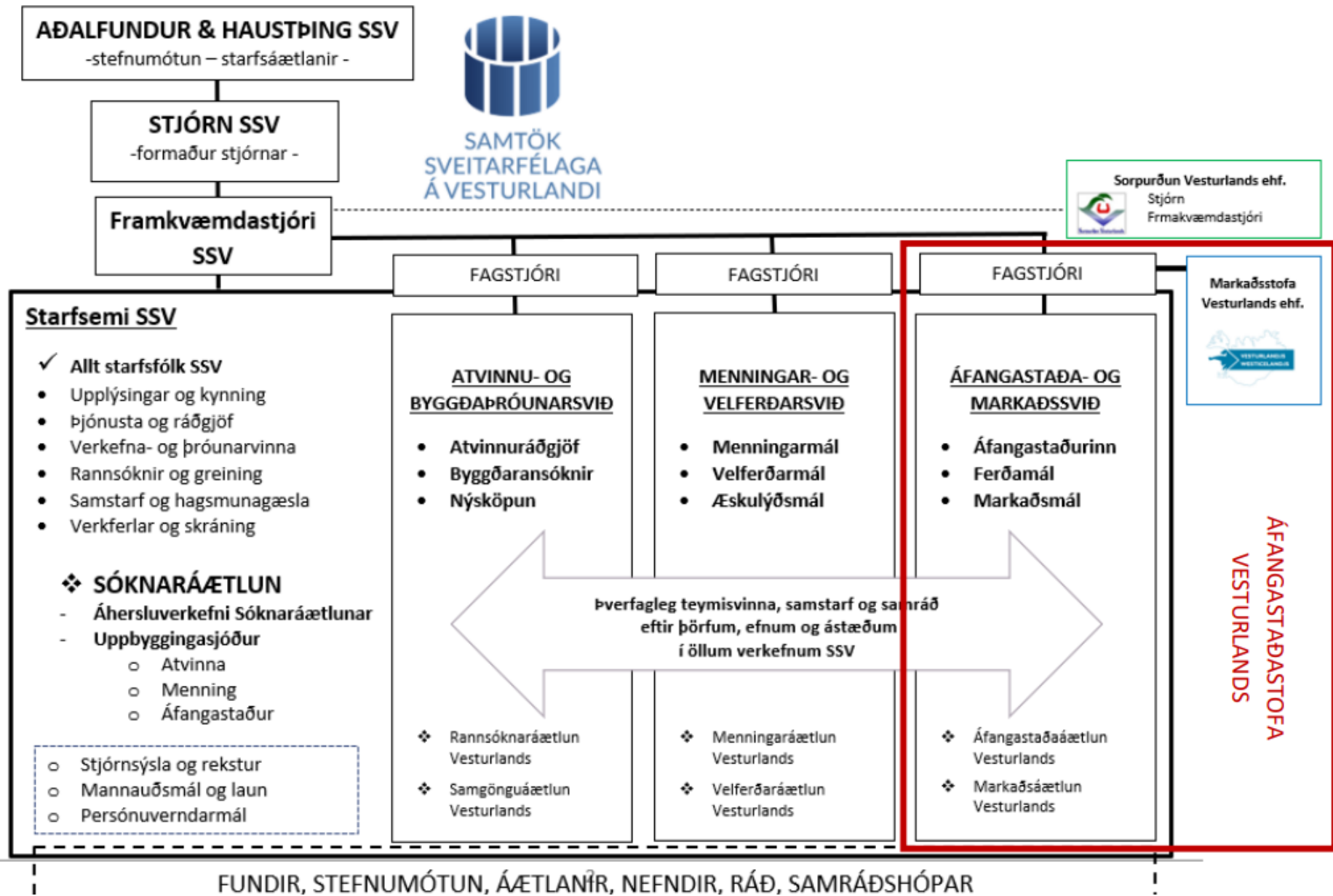

Sameining SSV & Vesturlandsstofu

- Frá árinu 2014 hefur SSV átt allt hlutfé í Vesturlandsstofu=Markaðsstofu Vesturlands(MSV).
- Stjórn samþykkti vorið 2020 að færa starfsemi MSV undir SSV sem þátt í að stofna Áfangastaðastofu landshlutanns eins og stjórnvöld hafa kallað eftir.
- Sameiningarferlið:
  - Vinnuhópur SSV gerði tillögu að nýju skipuriti í samræmi við þessar breytingar
  - Nýtt skipurit samþykkt vorið 2020 og starfsemi MSV flutti inn á Bjarnarbrautina
  - Áframhaldandi breytingaferli, vinna við stefnumótun og samninga við ferðamálayfirvöld varðandi stofnun, hlutverk og starfsemi Áfangastaðastofu Vesturlands.
  - Sameining reksturs SSV og MSV gekk formlega í gegn um áramót, hvað varðar starfsmannahald og fjármál.

TILLAGA AÐ BREYTINGUM Á ÚTFÆRSLU Á SKIPURITI SSV – mars.2021

Áfangastaðurinn Vesturland

Helstu áherslur:

- **Áfangastaðaverkefni** – stefnumótun, úttektir og ráðgjöf varðandi uppbyggingu innviða á áningarstöðum og útvistarleiðum á Vesturlandi. Aðallega unnið með sveitarfélögum og landeigendum.
- **Þróunarverkefi** – þróun gæða, vöru og þjónustu á Vesturlandi. Unnið með hagaðilum og stoðþjónustu ferðamála .
- **Markaðsverkefni** – markaðssetning og kynning á sérstöðu, seglum og þjónustu á Vesturlandi. Unnið með samstarfsaðilum Markaðsstofu Vesturlands og öðrum stofnunum í stoðþjónustu markaðsmála á Íslandi.

Starfsmenn:

- Margrét Björk Björnsdóttir
forstöðumaður
- Björk Júlíana Jóelsdóttir
verkefnastjóri markaðsmála
- Thelma Dögg Harðardóttir
verkefnastjóri þróunarverkefna

Áhersluverkefni

- Grunnvinna vegna skipulags ferðaleiða á öllum svæðum á Vesturlandi
- Útektir og greining á áningastöðum og útivistaleiðum
- Beint frá býli – matvælavinnsla frá A-Ö - námskeið
- UPPLIFÐU – markaðsverkfæri til að skipuleggja ferðalagið – þróun á vefviðmóti og gerð markaðsefnis í samstarfi við MAS – www.upplifðu.is
- Endurbætur á heimasíðu www.vesturland.is / www.west.is
- Komdu með – ferðaátak innanlands + ferðagjöfin
- Viðburðir á Vesturlandi – átaksverkefni um menningardagskrá til að efla ferðaþjónustu og skapandi greinar á erfiðum tímum
- Vinna við gerð Áfangastaðaáætlun Vesturlands 2021-2023
- Jólagjafakort – kynningarátak til að kynna gjafakort vestlenskrar ferðaþjónustu
- Auk þess fór mikill tími í viðbrögð og krísustjórnun vegna C19 og stefnumótun, flutninga, breytingastjórnun og samninga vegna stóru verkefnanna og breytinga á starfseminni og undirbúning á stofnun Áfangastaðastofu Vesturlands.

